

Acute verlammingen van paniek tot plan van aanpak

Najaarscongres KNMvD 2018

Koen Santifort, MSc, DVM

VETERINAIR
VERWIJSCENTRUM
DE PIETERSBERG
SPECIALISTEN & SPOEDKLINIEK

Waar gaan we het over hebben

- Waarom paniek?
- Wat is parese / paralyse?
- Specifieke posturen
- Plan van aanpak voor in de praktijk
- Rol van de paraveterinair
- Aandoeningen (cases)
- Rol van cortico's?

Waarom paniek?

- 'Neurologie is eng'
→ kennis en ervaring
- 'Eigenaren in paniek, dus ik ook'
→ haastige speed is zelden goed
- 'Gevoel van tijdsdruk'
→ waar gaat de tijd in zitten?
- 'Prognose is slecht'
→ is dat zo?

Rol paraveterinair

- Rust bewaren
- Dierenarts bijstaan
- Assertiviteit

Wat is parese / paralyse?

- Parese

‘Partial loss of voluntary motor control’

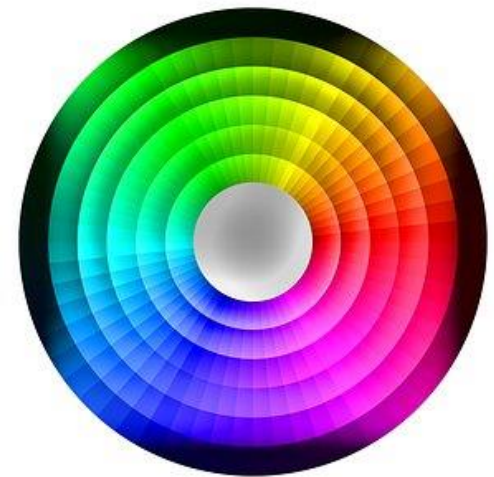
→ niet hetzelfde als ‘zwakte’ of ‘verminderde spierspanning’

- Paralyse

‘Complete loss of voluntary motor control’

→ dit wordt meestal bedoeld met ‘verlamming’

- Paraparalyse (paralyse posterior)
- Tetraparalyse
- Hemiparalyse
- Monoparalyse
- (Laryngeale paralyse ‘stembandverlamming’)

Parese of paralyse?

Ernst?

Gradering

- Alleen pijn?
- Zwakke stand / moeite met lopen?
- Helemaal niet meer lopen?
- Helemaal niet meer lopen en geen gevoel / pijnperceptie?

Dierenarts /
(paravet)

Verloop

- Acut non-progressief
- Acut progressief
- Chronisch non-progressief
- Chronisch progressief

Dierenarts /
(paravet)

Rol paraveterinair

- Gesprek aan tel →
Inschatting van spoed

- Bij binnenkomst praktijk →
 - vraaggesprek met eigenaar
 - inschatting spoed
 - samenvatting voor dierenarts
 - eerst hulp / stabilisatie

→ Sprake van trauma???

Specifieke posturen

Decerebrate posture

Decebellate posture

Schiff-Sherrington posture

Specifieke posturen (niet alleen kijken)

Decerebrate posture (hersenstam/diffuus forebrain)

Specifieke posturen (niet alleen kijken)

Decebellate posture (cerebellum)

Specifieke posturen (niet alleen kijken)

Schiff-Sherrington posture (T3-L3)

Therapie...? Basis

Zenuwschade

- Primaire schade

→ Is gebeurd, niets aan te doen

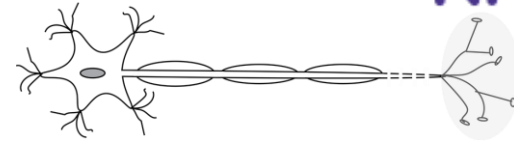
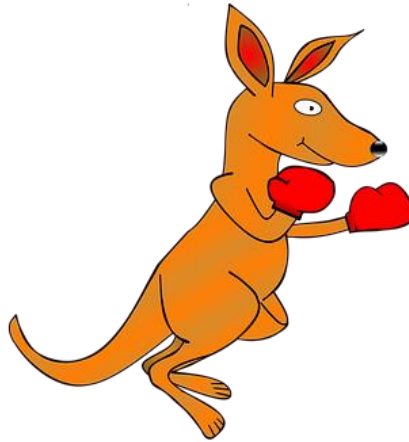
→ Voorkomen van herhaalde primaire schade

- Secundaire schade

Problemen met doorbloeding?

Blijvende compressie?

→ Stabilisatie, oxygenatie, perfusie, verzorging
(+ decompressie + neuroprotectie)

Rol paraveterinair

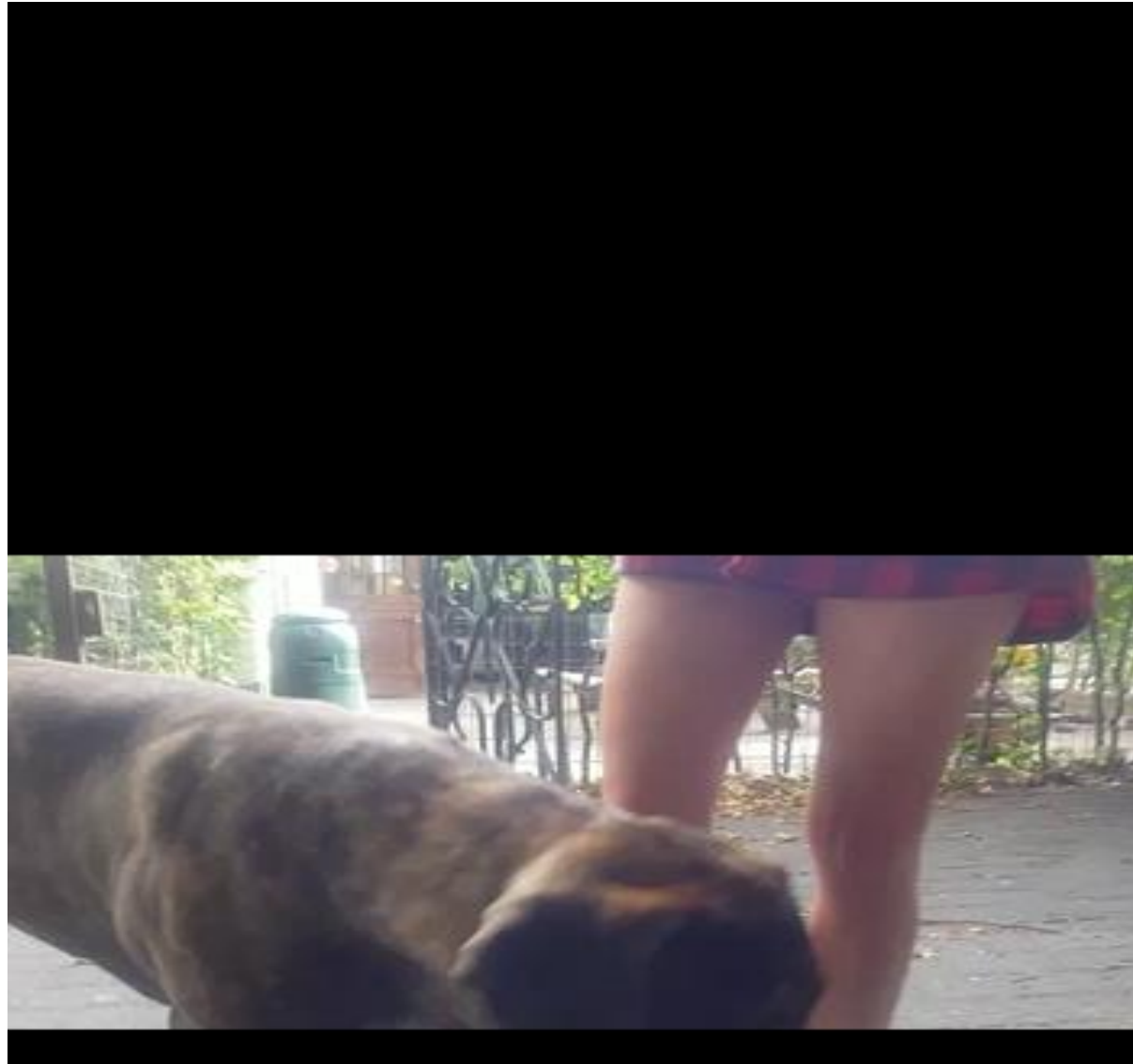
- Stabilisatie
(SOMS LETTERLIJK → fixeren aan...)
- Oxygenatie
→ zuurstof erbij
- Perfusie
→ infuus erin
- Verzorging
→ urineren/poeppen, ligplek,
tillen/omdraaien, voeding/drinken,
et cetera

Zonder jullie...

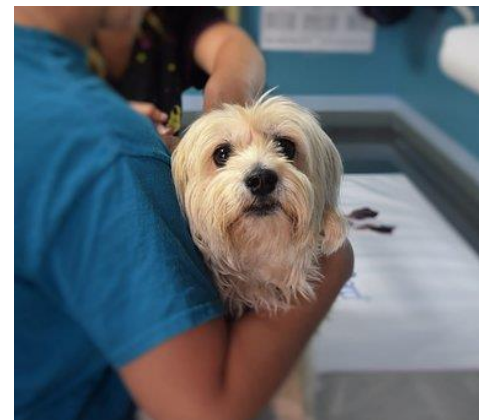

Geen optimaal herstel!

PLAN VAN AANPAK - kernpunten

- Gesprek met eigenaar
 - Wat is er aan de hand?
 - Kalmeren van de eigenaar
- Geen haast, wel spoed (indien nodig)
- Sprake van trauma → stabilisatie (letterlijk)
- Opvolgen van sturing door dierenarts / assertiviteit
- Zuurstof, infuus, verzorging

Stabilisatie (letterlijk) bij trauma

Veelvoorkomende aandoeningen aan de hand van cases

- Vasculaire problematiek (FCE / Trombose)
- Trauma
- Intervertebrale discus problematiek (hernia)
- ...Infectie/inflammatie

Casus 1

Blauwe Rus 8j

- Kan niet meer lopen met achterhand

Plan

- Gesprek met eigenaar
 - Wat is er aan de hand? → sinds wanneer, hoe verlopen?
 - Kalmeren van de eigenaar
- Geen haast, wel spoed → nodig?
- Sprake van trauma → ja/nee/onduidelijk? (bij twijfel, doe alsof)
- Opvolgen van sturing door dierenarts / assertiviteit →
kat bekijken, inschatting maken, dierenarts laten weten / indien
nodig zelf handelen
- Zuurstof, infuus, verzorging → nog niet aan de orde

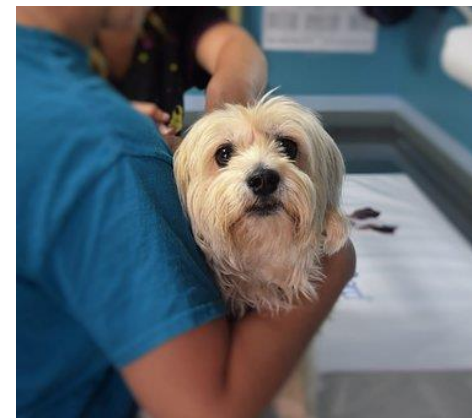
Vermoedelijk hernia..

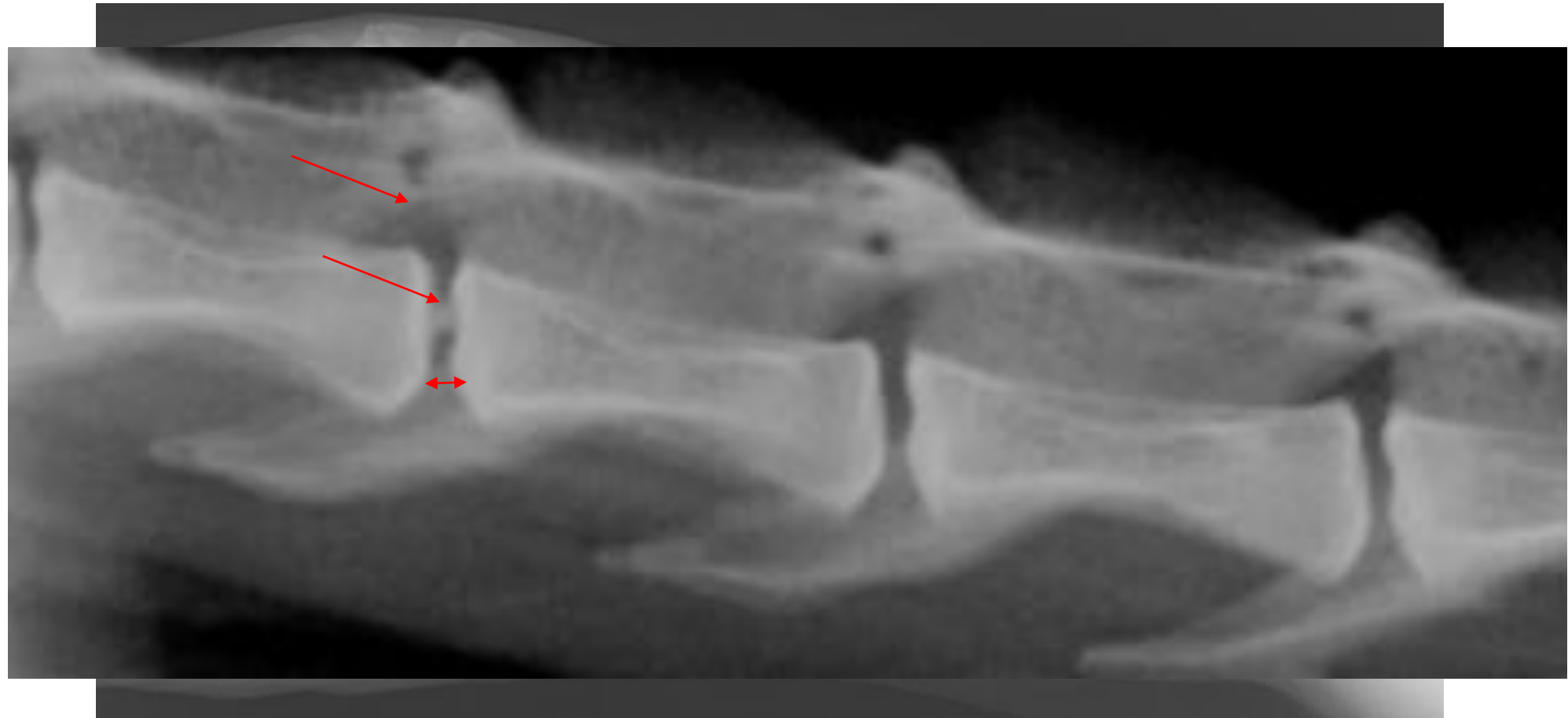
Plan dierenarts

- Maken van röntgenfoto

Rol paravet

- Vervoer patiënt
- Omgang op tafel
- Fixatie / sedatie?

Therapie

Conservatief

- Stabilisatie, oxygenatie, perfusie, verzorging
- Rust
- **Grote rol paravet**
Pijnstilling
(+- orthomanuele therapie / fysiotherapie...?)

(geen cortico's)

Chirurgie

- Chirurgische decompressie (aanvullende beeldvorming)
- → conservatieve plan

Casus 2

Hond kruising 6j

- Kan niet meer lopen

Plan

- Gesprek met eigenaar
 - Wat is er aan de hand? → sinds wanneer, hoe verlopen?
 - Kalmeren van de eigenaar
- Geen haast, wel spoed → nodig?
- Sprake van trauma → ja/nee/onduidelijk? (bij twijfel, doe alsof)
- Opvolgen van sturing door dierenarts / assertiviteit → hond bekijken, inschatting maken, dierenarts laten weten / indien nodig zelf handelen → dierenarts bezet → zelf handelen!
- Zuurstof, infuus, verzorging → aan de orde!

Day -2 (first signs)

Probleemlijst

Neurologisch

AI / APT

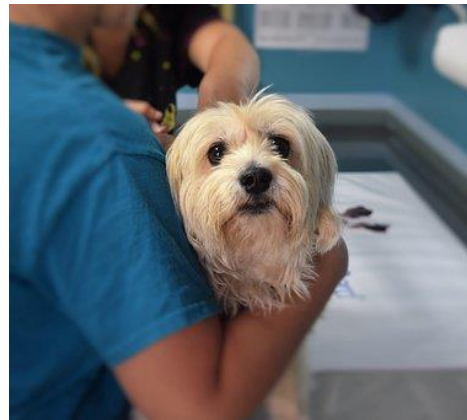
- Slaperig, verward
- Ademhaling CA 20/min
- Pols 100/min matig krachtig
- Temperatuur 39.7 °C

HELEBOEL MIS

- Kan niet lopen
- Decerebellaire postuur (decerebellate posture), intermitterend
- Spiertrekkingen
- In staat om zelf te slikken / likken
- Ongelijke pupillen
- Nystagmus (onvrijwillig bewegende oogbollen)
- Strabismus (scheel kijken)
- Gilt bij aanraking
- Draait kop naar rechts

Plan

- Infuus plaatsen
- Zuurstof
- Blaas leeg/vol?
- Temperatuur?
- Rust/verplaatsen?
- ...

Dierenarts stelt infectie vast

Therapie

- Stabilisatie, oxygenatie, perfusie, verzorging
- Medicatie
 - Clindamycine
 - (lage dosis cortico's indien bewust van...)
 - Maatregelen intracraniale druk (hypertoon NaCl, Mannitol, ...)
 - Overig (ondersteunend, antiepileptica indien...)
- Rust
- Fysiotherapie

Grote rol paravet

Casus 3

Devon Rex 4j F

- Kan niet meer lopen met achterhand

Plan

- Gesprek met eigenaar
 - Wat is er aan de hand? → sinds wanneer, hoe verlopen?
 - Kalmeren van de eigenaar
- Geen haast, wel spoed → nodig?
- Sprake van trauma → ja/nee/onduidelijk? (bij twijfel, doe alsof)
- Opvolgen van sturing door dierenarts / assertiviteit → hond bekijken, inschatting maken, dierenarts laten weten / indien nodig zelf handelen → dierenarts bezet → zelf handelen!
- Zuurstof, infuus, verzorging → aan de orde!

Vermoedelijk gebroken rug..

Plan dierenarts

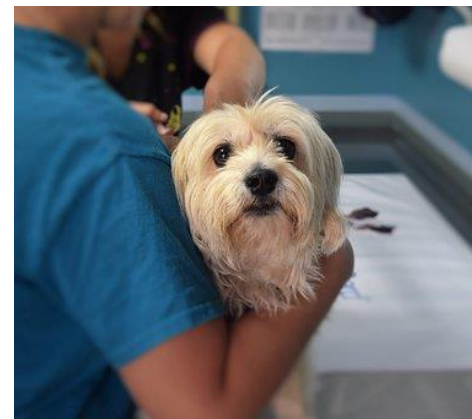
- Maken van röntgenfoto

Dewey and Da Costa – Practical Guide to canine and feline neurology – 3rd Ed. Wiley-Blackwell

Rol paravet

- Vervoer patiënt
- Omgang op tafel
- Fixatie / sedatie?

Therapie

- STABILISATIE (letterlijk) – indien nog niet gedaan, nu doen
- Indien instabiele breuk → chirurgie
- Indien geen significante compressie/dislocatie en geen aanwijzingen voor instabiliteit → conservatief

Conservatief

- Stabilisatie, oxygenatie, perfusie, verzorging
- Medicatie
 - Pijnstilling
- Rust
- Fysiotherapie

Grote rol paravet

In dit geval

Prognose specificeren en therapieplannen daarbij betrekken

- Prognose zeer slecht, zeker zonder chirurgie (en dan eerst CT nodig)
- Euthanasie

Casus 4

Labrador 8j FN

- Sleept met LA

Plan

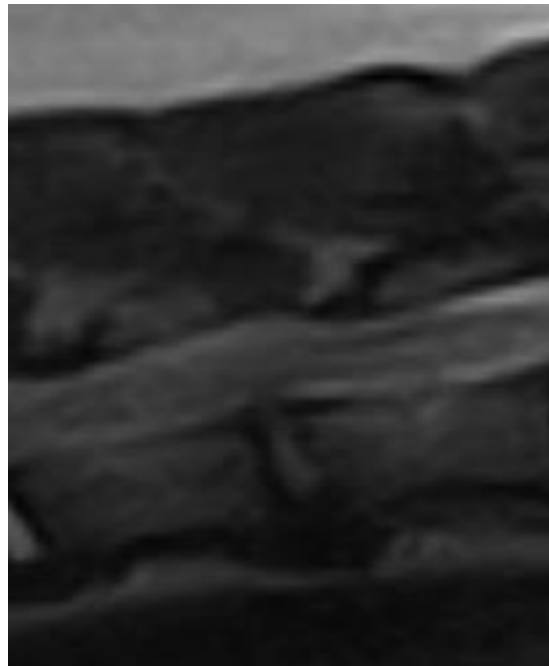
- Gesprek met eigenaar
 - Wat is er aan de hand? → sinds wanneer, hoe verlopen?
 - Kalmeren van de eigenaar
- Geen haast, wel spoed → nodig?
- Sprake van trauma → ja/nee/onduidelijk? (bij twijfel, doe alsof)
- Opvolgen van sturing door dierenarts / assertiviteit → hond bekijken, inschatting maken, dierenarts laten weten / indien nodig zelf handelen
- Zuurstof, infuus, verzorging → nog niet aan de orde

Plan

- Dierenarts wil MRI laten maken
→ Voorbereidingen narcose treffen / doorsturen

FCE L1-2

Therapie

- Stabilisatie, oxygenatie, perfusie, verzorging
- Rust
- Fysiotherapie

Grote rol paravet

(geen cortico's)

Een week later

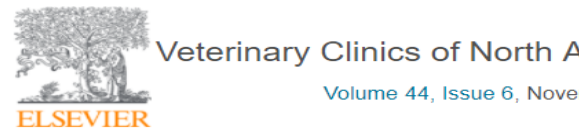

Hartelijk dank voor jullie participatie

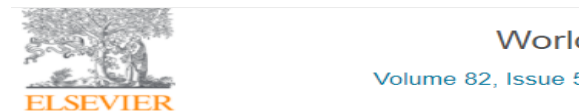

Rol van cortico's

- Wellicht wat contradictie (en NASCIS studies)
- Maar:

Corticosteroid Use in Small Animals
Nicholas D. Jeffery BVSc, PhD, MSc, FRCVS

Peer-Review Report
The Current Role of Steroids
Mohamad Bydon, Joseph Lin, Mohamed Macki, Ziy

 Open Access   Creative Commons

Standard Article

A Placebo-Controlled, Prospective, Randomized Clinical Trial of Polyethylene Glycol and Methylprednisolone Sodium Succinate in Dogs with Intervertebral Disk Herniation

N.J. Olby , A.C. Muguet-Chanoit, J.-H. Lim, M. Davidian, C.L. Mariani, A.C. Freeman, S.R. Platt, J. Humphrey, M. Kent, C. Giovanella, R. Longshore, P.J. Early, K.R. Muñana

First published: 31 October 2015 [Full publication history](#)

Rol van cortico's

- Zijn we hier blij mee?

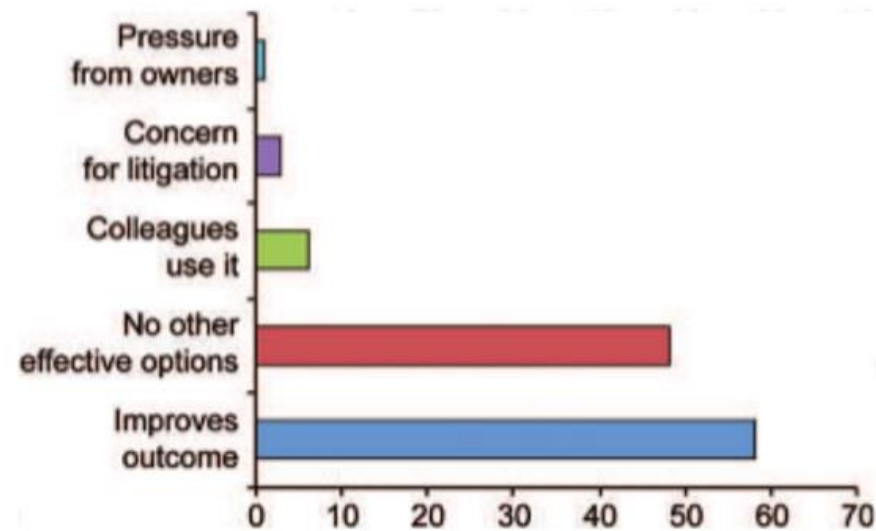

FIG 4. Reasons for administering methylprednisolone sodium succinate (MPSS) in acute spinal cord injury, as indicated by all respondents irrespective of training background. For respondents who administered MPSS routinely, most (58%) indicated doing so because they felt it improved neurologic outcome

Practice patterns in the management of acute intervertebral disc herniation in dogs

Journal of Small Animal Practice • Vol 57 • August 2016 • © 2016 British Small Animal Veterinary Association

S. A. MOORE^{*1}, P. J. EARLY[†] AND B. F. HETTLICH^{*‡}

Rol van cortico's

samenvattend

BEWIJS VOOR ...mager / theoretisch

BEWIJS TEGEN ...lastig te evalueren

BEWIJS VOOR NEGATIEVE EFFECTEN → ZAT

en wat missen we vaak in dit soort gevallen..?